

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Elena Covalenco,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 în privința lui

Josan Nicolae Serafim, născut la 09 mai 1937, domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 5, ap.5.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 05 aprilie 2013 până la 05 noiembrie 2013;*

2. *Instanța de apel de la 12 decembrie 2013 până la 15 ianuarie 2014;*

3. *Instanța de recurs de la 18 martie 2014 până la 28 mai 2014.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei sect. Centru, mun. Chișinău din 05 noiembrie 2013, pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul **Josan Nicolae Serafim** a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 2 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat, că la 13 ianuarie 2012, aflându-se în mun. Chișinău, pe teritoriul Gării Auto, din str. Tighina, intenționând să conducă autocarul de model „Mercedes 0303” cu n/î C TK 461, a urcat la volanul acestuia și a pornit motorul. În momentul pornirii motorului, inculpatul, manifestând imprudență și ignorând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume pct. 45 - 1), care prevede că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase...”, pct. 39 -1) înaintea începerii deplasării, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure, că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, nu a asigurat securitatea la trafic, nu a fost prudent și calculat în intenția sa de a porni unitatea de transport condusă și din neatenție, a produs pornirea acesteia bruscă din loc înainte, pierzând-o de sub control. În rezultatul acțiunilor sale imprudente, conducătorul auto Josan Nicolae, a comis tamponarea cu partea față stîngă - a unei persoane care staționa în gară în fața acesteia după care, cu partea din față a unității date de transport, a deteriorat o gheretă care de asemenea se afla în fața

autocarului, ca consecință, ghereta deteriorată a căzut peste un autoturism de model „Dacia Logan” cu n/î K BF 386, care stătea parcat lângă aceasta, tehnic deteriorând”.

În urma accidentului, persoana tamponată - Măria Busuioc a decedat.

La cererea inculpatului Josan Nicolae Serafim, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (a se vedea f.d. 121 din materialele cauzei).

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul, a declarat apel, în partea stabilirii pedepsei, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-1 recunoaște pe Josan Nicolae culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 2 ani. Acuzatorul de stat își motivează apelul prin aceea, că sentința este prea blândă și contrară prevederilor art.61 și art.75 Cod penal, or, probele acumulate confirmă deplin vinovăția inculpatului Josan Nicolae. Consideră că, pedeapsa aplicată de prima instanță este una insuficientă atingerii scopului legii penale, cel puțin în privința restabilirii echității sociale și prevenției săvârșirii de infracțiuni similare din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința instanței de fond.

Pentru a pronunța decizia instanța de apel a reținut, că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă aplicate inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, de poziția inculpatului Josan Nicolae care și-a recunoscut pe deplin vina, se căiește sincer de cele comise, a colaborat activ cu organul de urmărire penală, este pensionar și are o vârstă de 76 ani, este bolnav, nu are antecedente penale dar nici contravenționale, aplicându-i corect și echitabil ca sancțiune o pedeapsă cu închisoarea pe un termen minim, adică de 2 ani, pedeapsă care în opinia Colegiul penal este una pe măsură a atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a condamnatului.

5. Procurorul făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală a declarat recurs ordinar împotriva decizie instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată motivând, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de procuror, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Recurentul consideră, că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept. Întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cit și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Colegiul penal la emiterea deciziei a ignorat acel fapt că conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din

partea condamnaților, cit și a altor persoane. Astfel, pronunțând o decizie de condamnare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpai, precum și de către alte persoane.

În contextul celor expuse, acuzarea consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

În cadrul examinării acestei cauze penale nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege și solicitată de acuzare pentru fapta săvârșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

7. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițându-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Referitor la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, pedeapsa a fost numită sub limita sancțiunilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante inclusiv și cele invocate în recurs.

Astfel, sancțiunea articolului imputat și anume lit. b) alin. (3) al art. 264 Cod penal prevede în calitate de pedeapsă - închisoarea de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

Potrivit prevederilor alin. (8) al art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de

reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, condiții în care, limitele aplicării pedepsei cu închisoarea - inculpatului Josan Nicolae - pentru prima instanță, au constituit de la 2 ani la 4 ani și 8 luni.

Totodată instanța de apel just a considerat că, la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă aplicate inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.75-77 Cod penal și anume, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, de poziția inculpatului Josan Nicolae Serafim care și-a recunoscut pe deplin vina, se căiește sincer de cele comise, a colaborat activ cu organul de urmărire penală, este pensionar și are o vârstă de 76 ani, este bolnav, nu are antecedente penale dar nici contravenționale, aplicându-i corect și echitabil ca sancțiune o pedeapsă cu închisoarea pe un termen minim, adică de 2 ani, pedeapsă care în opinia instanțelor de fond a fost una pe măsură a atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a condamnatului.

Tot în acest context, instanța de apel a ținut să reitereze, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca o instituție de drept penal, constă în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a suspenda condiționat pe o anumită perioadă de timp, denumită termen de probă, executarea pedepsei, dacă sunt îndeplinite anumite condiții prevăzute de art. 90 Cod penal și anume: dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Astfel, instanța de fond și de apel au respectate aceste prevederi, în privința inculpatului, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei or, în cazul dat, instanța de fond, nu a privit instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, ca un avantaj acordat de lege infractorilor ci ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Însă în speță, se reține că recursul declarat de procuror, nu se întemeiază temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lui, persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

